

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dok. nummer 20/10969-2
Deres referanse:
Vår dato: 20.10.2020
Vår referanse: Ann Marit Roterud Espe

Høringssvar fra Universitetet i Sørøst-Norge om forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet med forslag til endringer i fagskoleloven og fagskoleforskriften, datert 26.08.2020 med høringsfrist 27.11.2020.

USN har vurdert forslagene i høringsnotatet og vil i det følgende knytte noen kommentarer til høringsforslagene som gjelder fagskoleutdanningens kunnskapsgrunnlag og omfang, og bestemmelser som tilsvarende som er regulert for universiteter og høyskoler og som USN tidligere også har gitt innspill til i høringen om ny fagskoleforskrift datert 11.03.2019 og NOU 2019:12 Lærekrav til utdanning datert 02.09.19.

1. Krav til fagskoleutdanningens kunnskapsgrunnlag

USN støtter departementets forslag om å tydeliggjøre kunnskapsgrunnlaget for fagskoleutdanningene. USN har i tidligere høringssvar vært opptatt av å bevare de ulike utdanningsaktørens egenart og ansvarsområder, og stiller oss derfor bak departementets premiss om å løfte frem at fagskoleutdanningene skal være praktiske og tilby kompetanse som skal kunne brukes direkte i arbeidslivet. En presisering av dette i nytt annet ledd støttes. USN foreslår imidlertid å endre benevnelsen «*praksisnær*» til «*praksisorientert*», da «*praksisnær*» er et etablert uttrykk i uh-sektoren for utdanninger som inneholder praksis ute i feltet. En «*praksisorientert*» fagskoleutdanning er etter vårt syn mer presist, og skaper en forventning om at utdanningens innhold og gjennomføring er nært knyttet til yrkeslivets reelle oppgaver.

Departementet foreslår å legge til "for å løse oppgaver" i gjeldende § 4 første ledd annet setning, for å presisere at kompetansen skal knyttes til å løse særskilte oppgaver. USN ser ikke hvordan dette bidrar til ytterligere tydeliggjøring av fagskoleutdanningens praktiske og yrkesrettede formål, og mener at dagens formulering i tilstrekkelig grad tydeliggjør departementets intensjon om at «*kandidaten skal kunne utføre de yrkesfunksjonene den er utdannet til og utøve disse arbeidsoppgavene uten krav om ytterligere opplæringstiltak*».

USN støtter departementets vektlegging av at fagskoleutdanningen skal være oppdatert på bransjebestanden og i tett samarbeid med arbeidslivet, fremfor krav til forskning og forskningskompetanse i fagmiljøene. USN er samtidig opptatt av at fagskoleutdanningene, i likhet med uh-sektorens utdanninger, bør utformes i tråd med relevante yrkesfaglige, kunstfaglige, etiske, vitenskapelige og pedagogiske prinsipper, jf. også uhl. § 1-5 første ledd. Dette sikrer kvalitet og soliditet gjennomgående for høyere utdanning.

2. Fagskoleutdanningens omfang

USN stiller spørsmål ved om departementets forslag om å fjerne minstekravet til fagskoleutdanningens omfang er det beste tiltaket for å stimulere til flere fleksible og kortere utdanninger i tråd med anbefalingene fra Markussen-utvalgets NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling. Et vitnemål skal dokumentere at en kandidat har oppnådd formell kompetanse på et nivå og omfang som kan anvendes i arbeidslivet. USN mener at dagens minstekrav på et halvt år for opprettelse av en fagskoleutdanning er et minimum for å ivareta både kvalitet, sammenheng og nødvendig, helhetlig forståelse av fagfeltet og utdanningens innhold. Dette er i samsvar med Ot.prp. nr. 32 (2002–2003) hvor det fremgår at et utdanningstilbud bør ha en viss varighet før det kan kalles en utdanning.

USN mener at det ikke bør utstedes vitnemål for fagskoleutdanninger på mindre enn 30 studiepoeng (stp.), og mener prinsipielt at dagens ordning med karakterutskrift for enkeltemner bør opprettholdes. Enkeltemner i etablerte fagskoleutdanninger er sikret god kvalitet ved at de er akkrediterte og del av et program og etablert fagmiljø. Et vitnemål med utdanning av mindre omfang, vil etter USNs oppfatning ikke gi et bedre utgangspunkt i arbeidsmarkedet enn hva en karakterutskrift med tilsvarende utdanning gir i dag.

Slik bestemmelsen her er foreslått blir det nå tilstrekkelig at fagskolen tilbyr en utdanning på minst 60 stp. innenfor et hvilket som helst fagfelt, uten at studietilbudet på mindre enn 30 stp. må være knyttet opp mot et etablert fagområde og fagmiljø. Departementet stiller i høringsnotatet selv spørsmål ved om korte utdanninger kan oppfylle de faglige kravene fagskoleregulverket stiller, herunder bl.a. krav til blant annet fagmiljø, læringsutbyttebeskrivelser og utdanningens innhold og oppbygning. Det burde derfor presiseres i lovteksten at fagskolen må tilby minst en fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer innenfor samme fagområde, slik at det i loven presiseres krav til forsvarlig fagmiljø og kunnskapsgrunnlag.

3. Opptak til kunstfaglig fagskoleutdanning

Vi støtter forslaget om unntaksordning for opptak til kunstfaglige fagskoleutdanninger slik det er foreslått i endringene i fagskoleloven § 16. En obligatorisk opptaksprøve vil gi fagskolene et alternativt grunnlag for vurdering av søkerens kunnskap og faglige forutsetninger for utdanningen.

USN stiller avslutningsvis spørsmål ved om det er en ønsket endring å likestille realkompetanse med fullført videregående opplæring som opptaksgrunnlag for fagskoleutdanning, jf. forslaget om å flytte nåværende § 16 annet ledd første setning til § 16 første ledd. USN vil bemerke at generell studiekompetanse er hovedopptakskravet i høyere utdanning, og at realkompetanse kun kan være opptaksgrunnlaget i de tilfellene hvor generell studiekompetanse ikke er oppnådd, jf. ordlyden i opptaksforskriften § 3-1: «*Søkjere som er 25 år eller eldre i opptaksåret, og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for eit bestemt studium på grunnlag av realkompetanse.*»

4. Bruk av falske dokumenter ved opptak og under utdanningen

USN støtter forslaget om å innta tilsvarende bestemmelser i fagskoleloven som i universitets- og høyskoleloven om bruk av falske dokumenter.

5. Politiattest

USN støtter forslaget om å presisere i loven en plikt for fagskolene til å innhente politiattest slik at det blir samsvar mellom lov og forskrift.

Vennlig hilsen

Petter Aasen

Rektor

Universitetet i Sørøst- Norge

Ann Marit Roterud Espe

Seniorrådgiver

Avdeling for utdanning og studiekvalitet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.